

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z RELIGII

obowiązujące w klasach I - VIII

w Szkole Podstawowej im. św. Stanisława Kostki w Jackowie Górnym

Ocenianie jest źródłem informacji o osiągnięciach i motywacji ucznia do postępów w nauce. Jeśli uczeń rozumie i współuczestniczy w ewaluacji swych postępów, wówczas wartościowanie jego osiągnięć posiada również wielką wartość wychowawczą.

Oceniając ucznia należy odnosić się przede wszystkim do osiągnięć przedstawionych w podstawie programowej z religii.

Źródła wiedzy o osiągnięciach ucznia to:

- * systematyczna obserwacja,
- * rozmowy,
- * analiza różnorodnych prac,
- * jakość zadawanych przez niego pytań i odpowiedzi.

Nauczyciel ustala, co uczeń wie, potrafi, jakie jeszcze wymagania powinien spełnić, w czym można mu jeszcze pomóc. Celowość informacji zakłada wartościowanie aktualnego poziomu edukacyjnego ucznia oraz zmotywowanie jego potrzeby zdobywania wiadomości, umiejętności i nabywania postaw.

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

- * obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania,

*różnicowanie wymagań – zadania stawiane uczniom mają zróżnicowany poziom trudności i dają możliwość uzyskania wszystkich ocen,

*jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia,

*instruktywność – wskazanie na występujące braki,

*mobilizowanie do dalszej pracy.

Sposoby oceniania:

wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

*ilość i jakość prezentowanych wiadomości,

*zainteresowanie przedmiotem,

*stosunek do przedmiotu,

*pilność i systematyczność,

*umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.

Ocenie nie podlegają praktyki religijne.

Uczniowie oceniani są według następującej skali ocen:

celująca – 6

bardzo dobra – 5

dobra – 4

dostateczna – 3

dopuszczająca – 2

niedostateczna – 1

Przy ocenianiu prac pisemnych stosuje się kryteria procentowe, przeliczone na oceny według następującej skali:

* niedostateczny 0–29 proc.,

* dopuszczający 30–47 proc.,

* dostateczny 48– 65 proc.,

* dobry 66 – 84 proc.,

*bardzo dobry 85–99 proc.,

*celujący 100 proc.

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów z obniżonymi wymaganiami stosuje się kryteria procentowe, przeliczone na oceny według następującej skali:

*niedostateczny 0 – 20 proc.,

* dopuszczający 21 – 40 proc.,

* dostateczny 41 – 60 proc.,

*dobry 61 – 80 proc.,

* bardzo dobry 81 – 99 proc.,

* celujący 100 proc.

Obszary podlegające ocenianiu na katechezie w klasach I – III:

- *odpowiedzi ustne obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji,
- *wypowiedzi ustne w trakcie lekcji,
- *aktywność ucznia na lekcji,
- *prowadzenie zeszytu przedmiotowego oraz zeszytu ćwiczeń kontrolowane na bieżąco,
- *prace domowe,
- *śpiew poznanych pieśni, recytacja modlitw,
- *znajomość podstawowych wiadomości katechizmowych,
- *pilność, systematyczność, postawy i umiejętności,
- *podejmowanie działań dodatkowych – udział w przedstawieniach, konkursach religijnych, przygotowanie nabożeństw, apeli, wykonanie prac manualnych, inne – wpływające z pomysłowości uczniów.

Obszary podlegające ocenianiu na katechezie w klasach IV–VIII:

- *prace pisemne kontrolne (sprawdziany, testy)
- *odpowiedzi ustne i kartkówki obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji,
- *prace domowe krótkoterminowe i długoterminowe, kontrolowane na bieżąco,
- *wypowiedzi ustne w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia,
- *aktywność ucznia na lekcji i współpraca w zespole,
- *korzystnie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych,
- *pacierz: ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej,
- *prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń (w klasach IV) kontrolowane kompleksowo przynajmniej raz w ciągu semestru,
- *pilność, systematyczność, postawy i umiejętności,

*działania pozalekcyjne indywidualne lub grupowe – przygotowanie rozważań nabożeństw, plakatów, prezentacji multimedialnych, pomocy katechetycznych, udział w konkursach, przedstawieniach, inne – wynikające z inicjatywy uczniów.

Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

Prace klasowe, sprawdziany

- W ciągu semestru powinien odbyć się przynajmniej jeden sprawdzian.
- Powinien być zapowiedziany minimum tydzień wcześniej z podaniem przez nauczyciela zakresu programowego.
- Przy ocenianiu prac pisemnych stosuje się kryteria procentowe.
- W trakcie sprawdzianu uczeń jest zobowiązany do szczególnej dyscypliny i pracy samodzielnej, w przypadku ściągania nauczyciel ma prawo do obniżenia oceny, a nawet wystawienia oceny niedostatecznej.
- Nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 7 dni od daty jego pisania.
- Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny ze sprawdzianów i prac klasowych do jednokrotnego poprawiania pracy w formie ustalonej przez nauczyciela i w czasie z nim uzgodnionym. Poprawione prace pisemne są odnotowane w dzienniku. W przypadku uzyskania oceny niższej uczeń pozostaje przy ocenie wyższej. W przypadku nieuzasadnionego nieprzybycia na sprawdzian poprawiający uczeń traci możliwość poprawy.
- Pisemne prace kontrolne uczniów są przechowywane przez cały rok szkolny przez nauczyciela, są one do wglądu uczniów oraz rodziców (w szkole).

Kartkówki przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu materiału nauczania maksymalnie z 3 ostatnich jednostek lekcyjnych oraz podstawowych prawd wiary.

- Kartkówka może być niezapowiedziana. Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o jej terminie i zakresie programowym.

- Kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.

- Nauczyciel ma obowiązek sprawdzić kartkówkę w terminie 7 dni od jej napisania.

Odpowiedź ustna obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:

- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,

- znajomość podstawowych prawd wiary,

- prawidłowe posługiwanie się pojęciami, terminami i nazwami religijnymi,

- zawartość merytoryczną wypowiedzi,

- sposób formułowania wypowiedzi – kulturę wypowiedzi.

Wystawiając ocenę za wypowiedź ustną nauczyciel dokonuje jej uzasadnienia.

Praca domowa jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji. Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, organizacja i planowanie samokształcenia.

- Nauczyciel określa zasady wykonania zadania – sposób, termin.

- Uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu wykonania zadania.

- Nauczyciel sprawdza wykonane zadania w wyznaczonym terminie.

- Za wykonane zadanie uczeń może otrzymać ocenę lub „+”(w zależności od stopnia trudności zadania lub sposobu jego wykonania). Trzy plusy dają ocenę bardzo dobrą.

- Brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela za pomocą „-” w przypadku pracy domowej krótkoterminowej i oceny niedostatecznej w przypadku pracy domowej długoterminowej. Trzy minusy dają ocenę niedostateczną.

- Ocenianie prac następuje zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.

- Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.

Prowadzenie i ocena zeszytów przedmiotowych oraz zeszytów ćwiczeń

- Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego (kl. I - VIII) i zeszytu ćwiczeń (kl. I - IV).
- Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, wskazówek nauczyciela oraz estetyki.
- Ocena za prowadzenie zeszytów wystawiana jest raz w semestrze i przy jej wystawianiu brane są elementy wyżej wymienione.
- Wyrywkowo sprawdzane są prace domowe i notatki pod kątem poprawności merytorycznej.
- Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń za czas swojej nieobecności.
- W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może go zwolnić z tego obowiązku.
- W przypadku nieuzupełnienia braków uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, nie zwalnia go to z obowiązku uzupełnienia zaległości.

Aktywność i praca ucznia na lekcji

- Za krótką wypowiedź podczas zajęć, wyróżniającą się aktywność, wykonanie dodatkowej, dobrowolnej pracy domowej itp., uczeń może otrzymać „+”. Trzy uzyskane „+” dają ocenę bardzo dobrą. Proces ten jest powtarzalny.
- Za brak zaangażowania na lekcji lub utrudnianie prowadzenia zajęć, za nieprzygotowanie do lekcji, brak pracy domowej, zeszytu lub zeszytu ćwiczeń uczeń otrzymuje „-”. Trzeci „-” równa się ocenie niedostatecznej. Proces jest powtarzalny.

Prace dodatkowe obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji itp. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:

- wartość merytoryczną pracy,
- estetykę wykonania,
- wkład pracy ucznia, zaangażowanie,

- sposób prezentacji,
- oryginalność i pomysłowość pracy.

Ilość ocen

W ciągu semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej cztery oceny cząstkowe.

Zasady wystawiania oceny semestralnej i rocznej

*Klasyfikacja półroczna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.

*Przy wystawianiu oceny półrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie II różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności.

*Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej oraz oceny rocznej z religii jest średnia arytmetyczna ocen cząstkowych.

Zasady poprawiania ocen

Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się przed wystawieniem oceny semestralnej lub rocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

Indywidualizacja sposobu oceniania w szczególnych sytuacjach:

*opracowanie dodatkowych zadań, kart pracy dla ucznia zdolnego – z banku narzędzi (karty matematyczne, ortograficzne, gramatyczne, krzyżówkowe, łamigłówki, zadania na szóstkę) – dotyczy procesu sprawdzania,

*przygotowanie indywidualnych kart pracy i zróżnicowaniu zadań podczas sprawdzania wiedzy i umiejętności,

*dostosowanie wymagań dydaktycznych do indywidualnego tempa pracy ucznia słabego (z orzeczeniem lub opinią),

*przygotowanie zadań o różnym stopniu trudności wykorzystywanych podczas lekcji i w pracach domowych.

*dostosowanie wymagania do indywidualnych możliwości ucznia, uwzględniając przy tym rodzaj dysfunkcji:

w przypadku dysortografii:

- błędy ortograficzne nie mają wpływu na ocenę pracy pisemnej,

w przypadku dysgrafii:

- nie ocenia się estetyki pisma w zeszycie przedmiotowym lub w zeszycie ćwiczeń oraz na testach i kartkówkach,

- uczeń ma prawo przeczytać nauczycielowi treść pracy pisemnej, gdy ten ma trudności z jej odczytaniem,

w przypadku dysleksji:

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań,

- wyznaczanie uczniom do czytania krótkich tekstów,

- wydłużanie czasu pracy.

Wymagania na poszczególne oceny szkolne w klasyfikacji półrocznej i rocznej

Uczeń otrzyma ocenę:

1. NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- *Wykazuje rażąco brak wiadomości programowych.
- *Cechuje się brakiem jedności logicznej między wiadomościami.
- *Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- *Wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy.
- *Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- *Cechuje się rażąco niepoprawnym stylem wypowiedzi.
- *Nie wykazuje się znajomością wiadomości katechizmowych.
- *Nie posiada zeszytu ucznia lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- *Lekceważy przedmiot.

2. DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- *Opanował konieczne pojęcia religijne.
- *Wykazuje się luźno zestawionym poziomem wiadomości programowych.
- *Prezentuje mało zadowalający poziom postaw i umiejętności.
- *Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- *Cechuje się brakiem podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
- *Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- *Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, posiada trudności w wysławianiu się.
- *Prowadzi zeszyt ucznia.
- *Ma problemy ze znajomością wiadomości katechizmowych.
- *Wykazuje poprawny stosunek do religii.

*Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego; są to wiadomości i umiejętności bardzo przystępne, proste i praktyczne, niezbędne w funkcjonowaniu szkolnym i pozaszkolnym.

3. DOSTATECZNĄ jeżeli:

*Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.

*Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.

*Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi.

*Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.

*Potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela.

*W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.

*Odnacza się małą kondensacją wypowiedzi.

*Wykazuje się podstawową znajomością wiadomości katechizmowych.

*W zeszycie ucznia sporadyczne braki notatek, prac domowych.

*Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.

*Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu; wiadomości i umiejętności należą do przystępnych, o średnim stopniu złożoności i wystarczą do pomyślnego dalszego uczenia się.

4. DOBRĄ jeżeli:

*Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.

*Opanował materiał programowy z religii.

*Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.

*Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska inspirowane przez nauczyciela.

*Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych.

*Wykazuje się dobrą znajomością wiadomości katechizmowych.

*W zeszyte ma wszystkie notatki i prace domowe.

*Korzysta z Pism Świętego i pomocy dydaktycznych podczas zajęć lekcyjnych (podręcznik, zeszyt ucznia i inne).

*Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.

*Jest zainteresowany przedmiotem.

*Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.

*Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.

*Stara się być aktywnym podczas lekcji.

*Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny.

5. BARDZO DOBRĄ jeżeli:

*Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.

*Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony programem nauczania religii.

*Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.

*Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.

*Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.

*Odnacza się pełną znajomością wiadomości katechizmowych.

*Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.

*Aktywnie uczestniczy w lekcjach religii.

*Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.

*Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.

*Wie, jak należy włączyć się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.

*Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności.

6. CELUJĄCĄ jeżeli:

*Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.

*Posiada wiedzę i umiejętności w 100 proc. objęte programem nauczania.

*Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.

*Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.

*Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.

*Angażuje się w prace pozalekcyjne (np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.).

*Osiąga sukcesy w konkursach wiedzy religijnej.

*Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.

*Wykazuje się umiejętnościami i wiadomościami wykraczającymi poza wymagania edukacyjne; jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność.

*Z własnej inicjatywy podejmuje działania dodatkowe.

Wskazówki ogólne

*Nauczyciel, na początku roku szkolnego, informuje uczniów i rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych z katechezy wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

*W przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych, które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, również nie ponosi żadnych konsekwencji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (opiekuna) przed lekcją.

*Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji bez podania przyczyny dwa razy w semestrze, o ile zgłosi ten fakt przed lekcją. Nauczyciel wpisuje wówczas do zeszytu przedmiotowego "nieprzygotowany" i datę, a do dziennika lekcyjnego skrót „np”. Nie dotyczy to jednak lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian.

*O przewidywalnej ocenie niedostatecznej semestralnej czy rocznej uczeń informowany jest ustnie, a jego rodzice (opiekunowie) w formie pisemnej na miesiąc przed radą pedagogiczną klasyfikacyjną. Za pisemne poinformowanie rodzica (opiekuna) odpowiada wychowawca.

*Na 14 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej uczniowie są informowani o przewidywanych ocenach rocznych, czy semestralnych.

W sprawach nieujętych w PZO obowiązują odpowiednie zapisy WZO.